

EESTI PUUETEGA INIMESTE KODA
THE ESTONIAN CHAMBER OF DISABLED PEOPLE

Eesti Puuetega Inimeste Koja üldkoosoleku 2/2021 protokoll

Toimumise aeg: 03. november 2021

Toimumise koht: Zoom videokõnede keskkond

Toimumisaeg: 11:00 - 14:30

Osalejad: Registreeritud osalejaid 39, neist hääleõiguslikke 35.

Protseduurilised küsimused:

Monika Haukanõmm (edaspidi MH) teeb ettepaneku kinnitada koosoleku juhatajaks Monika Haukanõmm.

OTSUS: Kinnitada ühehäälselt koosoleku juhatajaks Monika Haukanõmm.

MH pakub kinnitada koosoleku protokollijaks Vladislav Veližanin (edaspidi VV).

OTSUS: Kinnitada ühehäälselt koosoleku protokollijaks Vladislav Veližanin.

MH tutvustab liikmetele välja saadetud üldkoosoleku päevakorda ja palun täiendus- või muudatusettepanekuid. Täiendused ei esitatud.

OTSUS: Kinnitada ühehäälselt koosoleku päevakord muutusteta.

Päevakord

1. Sissejuhatus ja muudatused EPIKoja tegevmeeskonnas. Monika Haukanõmm, EPIKoja juhatuse esimees
2. EPIKoja tegevuskava 2022 prioriteetide arutelu ja kinnitamine. Monika Haukanõmm, EPIKoja juhatuse esimees

3. Puuetega inimeste päeva 3.12 fotonäituse kava. Vladislav Veližanin, EPIKoja peaspetsialist
4. Ülevaade EPIKoja projektist „Psüühikahäiretega inimesi koondava katusorganisatsiooni loomise koordineerimine“. Tauno Asuja, EPIKoja peaspetsialist
5. Ülevaade EPIKoja ja EPIFondi noorte arengunõustamise programmist. Eero Kiipli, EPIFondi juhataja
6. SKA pilootprojekti “Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli rakendamine kohalikus omavalitsuses“ ülevaade. Katrin Tsuiman, SKA erihoolekande ja rehabilitatsiooni talituse projektijuht
7. Ülevaade SoM suundadest puuetega inimeste valdkonnas. Kadri Mets, SoM hoolekande osakonna nõunik
8. SKA pilootprojekti „Abivahendite võimaldamine tööealistele ilma puude ja töövõime languseta“ tulemuste tutvustus. Annika Kiik, SKA abivahendite talituse peaspetsialist

1. Sissejuhatus ja muudatused EPIKoja tegevmeeskonnas.

MH tänab endist EPIKoja töötajat Meelis Joosti (MJ) tehtud töö eest. Tutvustab MJ mäntlipärijat Mari Puuramit (MP), kelle peamine vastutusvaldkond on ligipääsetavuse teemad. MP tutvustab ennast. Tänab endiseid töötajaid Helen Kaske (HK) ja MJ selle eest, et nad toetavad endiselt EPIKoja kolleege.

MH teavitab, et oktoobrikuu lõpu seisuga liikus EPIKojast edasi ka tegevjuht Anneli Habicht (AH). MH möönab, et EPIKoja juhatus ei ole hetkel uut tegevjuhti veel leidnud ja kuni uue tegevjuhi leidmiseni täidab tegevjuhi kohuseid peaspetsialist Tauno Asuja (TA).

Tiit Papp (TP) küsib, et kas TA ei soovi kandideerida uueks tegevjuhiks.

TA vastab, et on tänulik usalduse eest, aga ei ole avaldanud soovi tegevjuhi kohale kandideerida ning eelistab jätkata kitsama fookusega peaspetsialistina.

OTSUS: Võtta informatsioon teadmiseks.

2. EPIKoja tegevuskava 2022 prioriteetide arutelu ja kinnitamine.

MH tutvustab viimase 2 aasta EPIKoja tegevuskava prioriteete.

2020. aasta kinnitatud prioriteedid: 1) KOV tasandi sotsiaalkaitse tugevnemisele kaasaitamine ning ligipääsetavuse edendamine EPIKoja võrgustiku poolt; 2) Sihtgrupi teavitamise tõhustamine (sh väljapoole liikmeskonda); 3) EPIKoja võrgustiku huvikaitse- ja rahastusmudeli uuenduste väljatöötamine koostöös EPIFondiga.

Käesoleva 2021. aasta kinnitatud prioriteedid: 1) KOV tasandi sotsiaalkaitse tugevnemisele kaasaitamine; 2) Ligipääsetavuse edendamine EPIKoja võrgustiku poolt

MH pakub välja, et 2022. aastal tuleb jätkata 2021. aasta prioriteetidega ning avab arutelu kas on vajadus lisada veel mõni prioriteet.

Ingrid Pöldemaa (IP) pakub keskenduda EPIKoja liikmeskonna kaasamisele otsustajate poolt.

Veronika Allas (VA) nõustub ettepanekuga.

Janek Kapper (JK) pakub lisada e-tervise ja personaalmeditsiini teemad.

MH ütleb, et JK ettepanek haakub kaasamise ettepanekuga ning neid on võimalik ühendada.

Senta Michelson (SM) tänab MH ja pakub, et eesmäärke ei peaks liiga palju olema, aga kaasamist ta toetab.

TP on nõus kõikide prioriteetidega ning küsib, et kas ülalmainitud prioriteedid tähendavad, et ülejäänud tegevused jäävad unarusse?

MH vastab, et teised teemad ei ole kindlasti sahtlisse jäetud ja igapäevaste teemade ring on praktikas laiem.

OTSUS: Kinnitada ühehäälselt 2022. aasta prioriteetideks:

- 1) KOV tasandi sotsiaalkaitse tugevnemisele kaasaitamine;
- 2) Ligipääsetavuse edendamine EPIKoja võrgustiku poolt;
- 3) Kaasamine otsustusprotsessidesse (fookusega e-tervise ja personaalmeditsiini teemadel).

3. Puuetega inimeste päeva 3. detsembri fotonäituse kava.

VV tutvustab fotonäituse projekti, mille peateema on „Erivajadus ei ole alati silmaga nähtav“, kokku tuleb 14 foto inimestest, kes näevad tavaliselt välja, kuid kellel on mõni „varjatud“ puue või krooniline haigus. 3.12 toimub fotonäituse avamine Tallinnas Telliskivi „Kolme puu“

galeriis. Valmib ka digitaalne fotonäitus koos fotode kirjeldustega, viipekeelne fototuur ja video sellest. Uuel aastal on plaan saata fotonäitus rändama üle Eesti.

Jaak Pihlakas (JP) mainis, et seoses 3. dets fotonäitusega võiks EPIKoda välja kuulutada avaliku fotokonkursi samal teemal. Puuetega inimeste (ka tavakodanike) hulgas on palju harrastusfotograafe ja muidu andekaid inimesi, kellel on huvitavaid nägemusi ja ideid, saaksime väga huvitavaid fotosid, mida saaks tulevikus kasutada. EPIKoja komisjon (tegevmeeskond, mõni kutseline fotograaf jne.) hindaks pärast esitatud pilte. Parimad võiksid saada sümboolse auhinna ja fotodest saaks koostada veebinäituse.

OTSUS: Võtta informatsioon teadmiseks ja tegevmeeskonnal liikuda edasi fotonäituse ettevalmistusega.

4. Ülevaade EPIKoja projektist „Psüühikahäiretega inimesi koondava katusorganisatsiooni loomise koordineerimine“.

TA tutvustab EPIKoja projekti „Psüühikahäiretega inimesi koondava katusorganisatsiooni loomise koordineerimine“ (Lisa 1).

Mare Abner (MA) ütleb, et Eesti Puuetega Naiste Ühenduste Liit soovib samuti kaasa lüüa psüühikahäiretega inimeste huvikaitse töörühma tegevuses.

TA vastab, et kuna huvikaitse töörühm on mitteformaalne töörühm, siis on huvitatud organisatsioonid alati oodatud kaasa lööma andes oma huvist märku.

OTSUS: Võtta informatsioon teadmiseks.

5. Ülevaade EPIKoja ja EPIFondi noorte arengunõustamise programmist.

Eesti Puuetega Inimeste Fondi (edaspidi EPIFond) juhataja Eero Kiipli (edaspidi EK) tutvustab EPIKoja ja EPIFondi noorte arengunõustamise programmist ja ütleb, et organisatsioonide jätkusuutlikkuse tagamiseks on oluline kaasata noori. Arengunõustamise programm toimub EPIFondi ja EPIKoja koostöös ning selle eesmärk on toetada puuetega noorte elu planeerimist, et nad julgeksid teha otsuseid hariduses, karjääris, isiklikus elus jms. Töövormiks on vestlemine arengunõustajaga. Praeguse seisuga on võimalik pakkuda teenust veel 13-14 noorele. Programmi toetab LHV pank, programmi saab jätkata ka järgmisel aastal. Teenus ei asenda

psühholoogilist abi ega teraapiat ning tegemist ei ole individuaalse mentorlusega. Programm on mõeldud 18-30-aastastele noortele. Kontakt: noor@signicha.com

IP küsib, et kas noorteprogrammiga saavad liituda ka töövõimelangusega noored, kellel puuet ei ole määratud?

EK vastab, et programm on mõeldud puuetega noortele, kuid tõendavat dokumenti ei küsita. Põhimõtteliselt võib töövõimelangusega noor nõustamisel osaleda.

OTSUS: Võtta informatsioon teadmiseks.

6. SKA pilootprojekti “Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli rakendamine kohalikus omavalitsuses“ ülevaade.

SKA erihoolekande ja rehabilitatsiooni talituse projektijuht Katrin Tsuiman (KT) tutvustab SKA pilootprojekti “Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli rakendamine kohalikus omavalitsuses“ (Lisa 2).

TA küsib, kui raske on olnud KOV-idele „maha müüa“ projekti tegevust.

KT vastab, et see ei ole enam raske, mõned omavalitsused ei saanud projektiga liituda, sest neile ei jätkunud kohti. Huvi on suur.

MA küsib, kas 700 kohta psüühikahäiretega inimestele on projekti raames juba täitunud? Kas teenust võivad saada ka inimesed ka teiste erivajadustega?

KT vastab, et selle projekti raames teenust osutatakse juba 469 inimesele. Midagi ei takista KOV-i sarnast loogikat kasutamast ka teiste sihtrühmade suhtes, aga mitte käesoleva projekti raames.

OTSUS: Võtta informatsioon teadmiseks.

7. Ülevaade SoM suundadest puuetega inimeste valdkonnas.

SoM hoolekande osakonna nõunik Kadri Mets (KM) annab ülevaate SoM suundadest puuetega inimeste valdkonnas (Lisa 3).

Külli Roht (KR) märgib, et progresseeruv haigus muudab puude olemust. Kas vanaduspensionieas isik ikka saab uut taotlust esitada hoolimata eluaegseks tuvastatud puudest?

KM vastab, et loomulikult on võimalik teha vajadusel uus taotlus.

TP tõstatab teema seoses kurtide liidu ettepanekuga lisada viipekeele tõlketeenus SHS-sse. Kui praegu SHS-sse ei lisata tõlketeenust, jääb see edasi venima, millega kurtide kogukond ei saa leppida. Ta lisab, et kui organisatsioonidelt küsitakse tagasisidet erinevate seaduseelnõuete kohta, siis see puudutab vaid väga kitsasid teemasid, aga oleks vaja laiapõhjalisemat lähenemist. TP on väga hea meel hea koostöö üle EPIKoja ja Riigikoguga, aga kurtide kogukond on väga pikalt tegelenud selle tõlketeenuse teemaga, aga olulisi muudatusi seni ei ole toimunud.

KM vastab, et sellesse paketti ei ole plaanis viipekeele tõlketeenuse teemat lisada. SHS muudetakse regulaarselt umbes kord aastas, aga praegune pakett on jäänud venima ja sinna midagi juurde on hilja lisada. Küll aga on plaanis viipekeele tõlketeenuse teema tõstatada järgmise SHS eelnõu muudatusega.

OTSUS: Võtta informatsioon teadmiseks.

8. SKA pilootprojekti „Abivahendite võimaldamine tööealistele ilma puude ja töövõime languseta“ tulemuste tutvustus.

SKA abivahendite talituse peaspetsialist Annika Kiik (AK) tutvustab 2021. aasta esimesel poolaastal läbiviidud SKA pilootprojekti „Abivahendite võimaldamine tööealistele ilma puude ja töövõime languseta“ (Lisa 4).

MA ütleb, et on eluaeg kasutanud ortopeedilisi abivahendeid ning pidi maksma sellel aastal ligi 200 eurot ortopeediliste kingade paranduse eest. Tema arvates ei ole õiglane, et ta pidi maksma ortopeediliste jalatsite eest sellise summa. AK vastab, et MA juhtumit peaks täpsemalt analüüsima, kuna summa on väga suur ning palub jagada detaile Sotsiaalkindlustusametiga.

MH lisab, et loodetavasti saab MA mure lahendatud suhtlemisel SKA esindajatega.

MH kuulutab koosoleku lõppenuks ja tänab osalejaid.

Koosoleku juhataja: Monika Haukanõmm

Koosoleku protokollija: Vladislav Veližanin